ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 61α
ΤΗΛΕΦΩΝΑΙ
Διεύθυνσις 32—02
Σύνταξις - Διαχείρισις 28—52

Η ΗΜΕΡΑ

ΠΡΩΪΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΤΡΑΙ
ΕΤΟΣ 8ον. — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2429
ΚΥΡΙΑΚΗ
31
ΜΑΪΟΥ
1959
Τιμή φύλλου Δραχ. 1,50

ΕΥΓΕ!

Εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ προαγγείλωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σημερινῆς δημαρχαιρεσίας, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ Πατραϊκοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πόλεώς μας.

Δήμαρχος Πατρέων ἀναδεικνύεται σήμερον ὁ κ. Νῖκος Βέτσος.

Εἶναι εὔλογον νὰ αἰσθανώμεθα ἱκανοποίησιν, διότι ἡ ὑπὲρ τοῦ κ. Βέτσου λαϊκὴ ἐντολή, διὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίσθημεν, ἐπιστέφεται σήμερον διὰ τῆς ψήφου τῶν κ.κ. Ἐκλεκτόρων καὶ ἔτσι ἀρχίζει ἕνα νέον κεφάλαιον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Δήμου μας, τὸ ὁποῖον πιστεύομεν, ὅτι θὰ εἶναι ἀντάξιον καὶ τῶν λαμπρῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς ἐποχῆς. Παραμερίζομεν, ὅμως, ὅλα τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα σχετίζονται μὲ τὴν ἐγκαινιαζομένην νέαν περίοδον—θὰ ἔχωμεν καιρὸν διὰ ταῦτα ἀπὸ τῆς αὔριον—διὰ νὰ ἐντοπίσωμεν τῆς γραφίδος μας τὴν κίνησιν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν σήμερον.

Καί, ἐν πρώτοις, ὀφείλομεν ν' ἀπευθύνωμεν ἕνα εἰλικρινὲς καὶ θερμὸν «Εὖγε» πρὸς τὸν κ. Τάκην Κοτρωνόπουλον καὶ τοὺς συνεργάτας του, διὰ τὴν ληφθεῖσαν καὶ ἀπὸ τοῦδε ἐκδηλωθεῖσαν ἀπόφασίν των, ὅπως τὴν σημερινὴν των ψῆφον τὴν ἐναρμονίσουν πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως.

Ἡ ἐνέργειά των αὕτη θὰ ἐκτιμηθῇ καὶ θὰ ἐφελκύσῃ τὴν εὔφημον κρίσιν τῆς κοινῆς γνώμης.

Βέβαια, ἀποτελεῖ γεγονός, ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἦτο προετοιμασμένη δι' ἄλλην λύσιν τοῦ δημοτικοῦ θέματος, ἀναμένουσα τὴν ὑποστήριξιν τοῦ κ. Βέτσου ἀπὸ τὴν ἑτέραν μειοψηφήσασαν παράταξιν, μετὰ τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν, ἐὰν ὄχι συμμαχία, πάντως τὸ «συνεμπόλεμον» εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἀπελθόντος δημοτικοῦ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον ἠτύχησε νὰ ἐνσαρκώσῃ ὁ κ. Κοτρωνόπουλος. Δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὅμως, ἡ λύσις αὐτή, ἡ ἐκλογικῶς φυσιολογική, ἡ τρόπον τινὰ συναισθηματική. Καὶ ἡ εὐθύνη βαρύνει πάντα ἄλλον, πλὴν τοῦ κ. Βέτσου, ὁ ὁποῖος, ἄλλως τε, ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῶν ἐκλογῶν, εὗρε τὸν τρόπον νὰ διακηρύξῃ, ὅτι θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἐὰν ἠδύνατο νὰ γίνῃ τὸ σύμβολον μιᾶς εὐρυτάτης ἑνότητος χάριν τῆς πόλεως.

Ἀντί, λοιπόν, τῆς λύσεως, ἡ ὁποία ἀνεμένετο καὶ πραγματοποιουμένη δὲν θὰ προεκάλει ἔκπληξιν, ἔχομεν λύσιν, ἡ ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ ἐντυπωσιάσῃ. Ἀλλά, ἡ ψύχραιμος καὶ ἀντικειμενικὴ ἐξέτασις τῆς καταστάσεως στρέφει τὰς ἐντυπώσεις ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὲρ τοῦ κ. Κοτρωνοπούλου καὶ τῶν συνεργατῶν του. Ἀφοῦ διεπίστωσαν, ὅτι δὲν ἐπεθύμει ὁ ἡγέτης των νὰ γίνῃ δήμαρχος —καὶ ἐὰν ἕνας ἄλλος ἐπέμενεν εἰς τοιαύτην διεκδίκησιν, δὲν εἶχαν καὶ αὐτοὶ ὀλιγώτερα ἐκείνου δικαιώματα—ὥστε, τουλάχιστον, νὰ διασφαλίσῃ δι' ὡρισμένον, ἔστω, διάστημα, τὰ μεγάλα θέματα τοῦ Δήμου, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ παραδώσουν τὸν Δῆμον εἰς χεῖρας, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ο ἰ ἴ δ ι ο ι εἶχαν τόσον ἄσχημα, ἀλλ' ὄχι ἄδικα, βαθμολογήσει... Δὲν ἔμενε δι' αὐτοὺς παρὰ νὰ παράσχουν ὅλην των τὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὸν κ. Βέτσον, διὰ τὰς ἱκανότητας τοῦ ὁποίου, ὅπως διευθύνῃ τὸν Δῆμον καὶ ὑπηρετήσῃ τὴν Πόλιν, οὐδεμία χωρεῖ σύγκρισις οὐδαμόθεν. Ἔπρεπε, φυσικά, νὰ κατανικηθοῦν πικρίαι καὶ νὰ σιγασθοῦν αἰσθήματα προσωπικὰ καὶ νὰ ἐπιχειρηθῇ ἅλμα ψυχικόν, διότι ἦτο μεγάλη ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου συνδυασμοῦ καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος ἡ ἰδιάζουσα ὀξύτης εἶχε διευρύνει τὸ χάσμα. Καὶ ὑπῆρξαν ἀποφασιστικοὶ καὶ γενναῖοι καὶ ἱκανοί, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τοῦ χρέους πρὸς τὴν πόλιν!

Μαζὶ μὲ τὰς ἰδικάς μας ἐλπίδας καὶ προσδοκίας, ἐπεβεβαιώθησαν καὶ ὁλοκλήρου τῆς πόλεως τὰ αἰσθήματα μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κ. Κοτρωνοπούλου καὶ τῶν συνεργατῶν του. Εὖγε τους!

Ἐὰν καὶ οἱ ἄλλοι Ἐκλέκτορες τοὺς μιμηθοῦν, παρέχοντες πρὸς τὸν Δήμαρχον Πατρέων κ. Νῖκον Βέτσον ἀπὸ σ ή μ ε ρ ο ν καὶ διὰ τῆς ψ ή φ ο υ των τὴν συμπαράστασιν διὰ τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς αὔριον στρατεύεται, τοῦτο θὰ εἶναι μία πρᾶξις τιμητικὴ καὶ εὐφυής.

Τί νόημα μπορεῖ νὰ ἔχουν ψηφοδέλτια μὲ ἄλλα ὀνόματα, ἀφοῦ ἔχει πλέον κριθῇ ὁ ἀγών; Πρόκειται νὰ μᾶς πληροφορήσουν τίποτε «νέον» περὶ τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῶν ἐκλογικῶν παρατάξεων; Ἢ πρόκειται νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν περὶ τῆς ἐπιβισώσεως αὐτῶν;

Ἂς ἐξαρθοῦν—μετὰ τὸν κ. Τάκην Κοτρωνόπουλον—καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ συμφέροντος τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδικοῦ των ἠθικοῦ συμφέροντος. Δήμαρχος Πατρέων εἶναι ὁ κ. Νῖκος Βέτσος. Ἔχει διακηρύξει, ὅτι θ' ἀφοσιώσῃ τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως. Ἔχει διακηρύξει, ὅτι θὰ εἶναι δήμαρχος ὅ λ ω ν τῶν Πατρέων. Ἂς τοῦ δώσουν ὅ λ ο ι τὴν ψῆφον των εἰς ἐπισφράγισιν αὐτῆς τῆς διακηρύξεως, εἰς ἀπάρτισιν μιᾶς Παμπατραϊκῆς ἑνότητος διὰ τὸ γενικὸν καλόν, ἂς τιμήσουν τὸν Ἐκλεκτὸν τῆς πόλεως, ἂς τιμήσουν καὶ αὐτοὶ ἑαυτούς...

ΑΠΕΡΡΙΦΘΗ ΝΕΑ ΠΡΟΤΑΣΙΣ κ. ΓΚΡΟΜΥΚΟ ΔΙΑ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Εἰς ἀδιέξοδον ἡ Διάσκεψις τῆς Γενεύης

Η ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ ΖΗΤΕΙ ΝΑ ΜΕΤΑΣΧΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ

ΓΕΝΕΥΗ. Νέον ἀδιέξοδον ἐδημιουργήθη εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Γενεύης, ἀφ' ἧς στιγμῆς, κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ὁ κ. Γκρομύκο ἐξέθεσε τὴν σοβιετικὴν ἄποψιν διὰ τὸ Βερολῖνον.

Συγκεκριμένως ὁ κ. Γκρομύκο ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Ρωσία δέχεται ὅπως μὴ καταστῇ ὁλόκληρον τὸ Βερολῖνον πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, ἀλλὰ τὸ δυτικὸν μόνον Βερολῖνον καταστῇ ἐλευθέρα ἀποστρατιωτικοποιημένη πόλις.

Ὁ Ρῶσσος ὑπουργὸς ἀνέφερεν εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐπιχειρημάτων του, ὅτι τὸ Βερολῖνον ἔχει καταστῇ κέντρον ἀντισοβιετικῆς δράσεως καὶ οὕτω ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν εἰρήνην.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀπήντησαν μὲ κατηγορηματικὴν ἄρνησιν οἱ κ.κ. Λόϋντ καὶ Μιρβίλ, οἱ ὁποῖοι ἐτόνισαν ἀπεριφράστως, ὅτι εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν θὰ ἐγκαταλείψουν τὸ Βερολῖναν, ὅτι δὲν θὰ ἀποχωρήσουν ἐκεῖθεν τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλειφθοῦν τὰ ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου.

Ὁ κ. Μυρβίλ ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως, ὅτι ἂν ὑπῆρξε ποτὲ κίνδυνος αὐτὸς προεκλήθη πάντοτε ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν καὶ ὅτι ἡ συμμαχικὴ δύναμις ἐν Βερολίνῳ ἀνερχομένη εἰς 10.000 περίπου ἄνδρας, ὄχι μόνον ἐπιθετικήν, ἀλλὰ οὐδὲ κὰν ἀμυντικὴν δύναμιν ἀποτελεῖ. Πρόκειται εἶπε περὶ συμβολικῆς δυνάμεως, ὑποδηλούσης ὅτι αἱ Δυτικαὶ Δυνάμεις οὐδέποτε θὰ ἐγκαταλείψουν τὰ δικαιώματά των ἐπὶ τοῦ Βερολίνου.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας καθίσταται φανερόν, ὅτι δημιουργεῖται σοβαρὸν ἀδιέξοδον καὶ ὅτι ἡ διάσκεψις οὐδεμίαν θὰ σημειώσῃ πρόοδον, ἐὰν τὸ πρόβλημα τοῦ Βερολίνου δὲν ἐπιλυθῇ κατὰ κάποιον τρόπον παραδεκτὸν ἑκατέρωθεν.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ. Ὁ στρατάρχης Τίτο ἐδήλωσε χθὲς εἰς λόγον του, ὅτι ἡ Γιουγκοσλαβία ἀξιοῖ, ὅπως μετάσχῃ ἰσοτίμως εἰς τὰς ἐργασίας τῆς διασκέψεως τῶν ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν εἰς Γενεύην.

ΕΓΕΡΜΑΤΙΣΘΗ Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ. Αἱ ἐργασίαι τῆς Α' συνόδου τῆς Βουλῆς τῆς προελθούσης ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 11ης Μαΐου 1958 ἐκηρύχθησαν χθὲς λήξασαι διὰ διατάγματος ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Ἀντιβασιλέως Διαδόχου Κωνσταντίνου. Τὸ διάταγμα ἐθυροκολλήθη εἰς τὴν Βουλήν. Ἡ Β' Τακτικὴ Σύνοδος τῆς Βουλῆς θ' ἀρχίσῃ κατὰ τὸ Σύνταγμα τὴν 15ην Ὀκτωβρίου. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ θέρους θὰ λειτουργήσῃ ἡ ἐπὶ τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θὰ ἐπεξεργάζεται καὶ θὰ ψηφίζῃ τὰ ὑποβαλλόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως σχέδια Νομοθετικῶν διαταγμάτων.

ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΜΗ ΔΕΣΜΕΥΘΗ ἡ κυβέρνησις διὰ τὰς βάσεις ἄνευ τῆς γνώμης τῆς Βουλῆς

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ κ. κ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ ΚΑΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ. Ὁ κ. Βενιζέλος συνηντήθη καὶ χθὲς μετὰ τοῦ κ. Μαρκεζίνη καὶ συνέχισε μετ' αὐτοῦ τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θὰ ὑπάρξῃ ἐκδήλωσις τῆς συμφωνηθείσης κοινῆς στάσεως τῶν δύο κομμάτων ἐπὶ τῶν θεμάτων ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Ἀπὸ κύκλους τῶν δύο κομμάτων παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οἱ κ.κ. Βενιζέλος καὶ Μαρκεζίνης δι' ἐπισήμου δηλώσεως των εἴτε διὰ τοῦ Τύπου, θὰ ζητήσουν ὅπως ἡ κυβέρνησις οὐδεμίαν δέσμευσιν ἀναλάβῃ ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν πυρηνικῶν βάσεων πρὶν ἀκούσῃ τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἐπὶ τῶν γραφέντων ἀφ' ἑτέρου ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος δὲν θὰ δώσῃ συνέχειαν εἰς τὰς προτάσεις τοῦ κ. Τσιριμώκου πρὸς συγχώνευσιν τῶν δύο κομμάτων, ἀνεκοινώθησαν χθὲς ἐκ τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων τὰ ἑξῆς :

«Δὲν εἶναι ἀκριβὴς ἡ εἴδησις ὅτι ἐσταμάτησαν αἱ συνεννοήσεις μεταξὺ τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καὶ τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως.

»Παρατηρεῖται μία τάσις ἐκ μέρους ὡρισμένης μερίδος τοῦ Τύπου νὰ χαλκεύῃ καθημερινῶς καὶ σκοπίμως πληροφορίας μὴ ἐχούσας σχέσιν μὲ τὴν πραγματικότητα. Δηλοῦται διὰ τελευταίαν φορὰν ὅτι αἱ συνεννοήσεις θὰ συνεχισθοῦν καὶ θ' ἀνακοινωθοῦν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ὑπευθύνως».

Ο κ. ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ Θ' ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑΝ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ ΜΑΛΙΝΟΦΣΚΥ

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ. Διατυποῦνται ἐνταῦθα εἰκασίαι, ὅτι διάσκεψις τοῦ κομμουνιστικοῦ συναισπισμοῦ θὰ συνέλθῃ εἰς Τίρανα ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου.

Ἐν τούτοις διπλωμάται εὑρισκόμενοι εἰς Τίρανα, ἐρωτηθέντες ἀπήντησαν, ὅτι οὐδὲν γνωρίζουν.

Ὁ κ. Κροῦστσεφ, ὡς ἐγνώσθη, θὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Τιράνων εἰς Βουδαπέστην τὴν 2αν Ἰουνίου. Εἶναι πιθανόν, ὅτι θὰ διέλθῃ καὶ ἐκ Σόφιας.

ΤΙΡΑΝΑ. Κατὰ τὸ πρακτορεῖον ΑΤΑ εἰς τελετὴν ὀργανωθεῖσαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῆς ἀλβανικῆς πρωτευούσης ὁ κ. Κροῦστσεφ ὠνομάσθη ἐπίτιμος δημότης τῶν Τιράνων. Σχετικὸν δίπλωμα ἐπεδόθη εἰς τὸν Ρῶσσον πρωθυπουργὸν ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Προστίθεται ὅτι χιλιάδες ἀτόμων ἐπευφήμουν τὸν κ. Κροῦστσεφ ὁ ὁποῖος ἐξελθὼν τοῦ Δημαρχείου ἀνεμίχθη μὲ τὸ πλῆθος καὶ κατηυθύνθη εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Λένιν.

Ὀλίγον κατόπιν ὁ κ. Κροῦστσεφ περιστοιχούμενος ἀπὸ τοὺς Χότζαν καὶ Σέχου, ἐφύτευσε δένδρον φιλίας εἰς τὸ τάρκον τῆς Νεολαίας.

ΠΑΡΙΣΙ. Ὡς μεταδίδεται ἐκ Τιράνων, ὁ Ρῶσσος ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης στρατάρχης Μαλινόφσκυ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς Κορυτσὰν πρὸς ἐπιθεώρησιν στρατιωτικῶν μονάδων, ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς :

«Ὅταν τις ἐμπνέεται ἀπὸ τὰ ἰδεώδη τοῦ Μαρξισμοῦ—Λενινισμοῦ εἶναι εὐκολώτερον δι' αὐτὸν νὰ πολεμᾷ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ θυσιάζῃ ἀκόμη καὶ τὴν ζωήν του ὑπὲρ τῆς πατρίδος».

Ὁ Ρῶσος στρατάρχης ἐκάλεσεν ἐν συνεχείᾳ τοὺς ἀκροατάς του νὰ τελειοποιηθοῦν εἰς τὴν στρατιωτικὴν τεχνικὴν καὶ νὰ εἶναι πάντοτε πιστοὶ εἰς τὸν λαόν των ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ μαρξισμοῦ - λενινισμοῦ.

Ὁ Μαλινόφσκυ ἀπευθυνόμενος ἐν συνεχείᾳ πρὸς τοὺς Ἀλβανοὺς ἀξιωματικοὺς ἐδήλωσε πρὸς αὐτούς, μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς :

«Ἐστὲ τολμηροὶ καθ' ὅσον οὐδεὶς δύναται νὰ θίξῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας σας. Ἡ ἀριθμητικὴ ἰσχὺς τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ὁμοῦ, ἀνέρχεται εἰς 210 ἑκατομμύρια ψυχάς».

Τὸ Παγκύπριον συνέδριον εἰς τὴν Λευκωσίαν καθώρισε τὸ πρόγραμμα τοῦ ΕΔΜΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Τὸ χθεσινὸν πρῶτον παγκύπριον συνέδριον τοῦ ΕΔΜΑ ἐνέκρινε προγραμμα, τὸ ὁποῖον καθορίζει ὅτι σκοπὸς τοῦ Μετώπου εἶναι ἡ δι' εἰρηνικῶν ἀγώνων συμπλήρωσις τοῦ ἔργου ποὺ ἀνελήφθη πρὸ τετραετίας καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κτηθεῖσα ἐλευθερία ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος σταθμός, ἀντικειμενικὸς δὲ σκοπὸς ἡ δημιουργία πολιτείας ἐλευθέρας καὶ εὐδαιμονούσης.

Διὰ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ τὸ ΕΔΜΑ ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν κοινωνίας ἐθνικῆς εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἰδίας τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος καὶ θεμελιωμένης ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ, ΠΡΙΝ 18 ΧΡΟΝΙΑ

Ὁ Ἀπόστολος Σάντας ἐκθέτει πῶς ἀφήρεσε τὴν χιτλερικὴν σημαίαν ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΝ ΕΜΜ. ΓΛΕΖΟΝ

Στὰς 27 Ἀπριλίου 1941 μιὰ τραγικὴ Κυριακὴ οἱ Γερμανοὶ κατέλαβον τὴν Ἀθήνα.

Δὲν εἶχεν ὅμως περάσει ἀκόμα καλὰ—καλὰ ἕνας μῆνας καὶ στὶς 31 Μαΐου 1941 δύο Ἑλληνόπουλα μὲ ἄσβεστη στὴν ψυχή τους τὴν φλόγα τῆς ἐλευθερίας, δύο παιδιὰ 19 ἀκόμα χρονῶν ὁ καθένας, πρωτοπόροι τοῦ μετέπειτα σκληροῦ καὶ ἀφαντάστως τραγικοῦ ἀγῶνος τῆς ἀντιστάσεως τῶν Ἑλλήνων ὁ Ἀπόστ. Σάντας καὶ τὸ ἄλλο ὁ Ἐμμαν. Γλέζος ἀπεφάσισαν νὰ κατεβάσουν, νὰ σχίσουν καὶ νὰ ποδοπατήσουν τὴν σημαία μὲ τὸν ἀγκυλωτό της σταυρὸ ποὺ ἐμόλυνε τὸν βράχο τῆς Ἀκροπόλεως.

Θεωροῦμεν ἱεροσυλίαν στὴ μεγάλη αὐτὴ πρᾶξι τοῦ Ἀποστόλου Σάντα καὶ τοῦ Μανώλη Γλέζου νὰ ἐκθέσωμεν ἡμεῖς πῶς καὶ μὲ ποίους καὶ πόσους κινδύνους ἐξετέλεσαν τὴν ἡρωϊκὴ αὐτὴ πρᾶξι τους χωρὶς ἀκόμα νὰ ἔχουν δημιουργηθῆ ἀνταρτικὰ σώματα καὶ χωρὶς ἀκόμα νὰ ἔχουν συμπτυχθῆ ἐθνικαὶ ἑστίαι ἀντιστάσεως γι' αὐτὸ ἀφίνουμε τὸν ἕνα τῶν ἡρώων τὸν Ἀπόστολο Σάντα νὰ ἐκθέσῃ ὅπως ἡ ἡρωϊκὴ ψυχή του νοιώθει τὸ κατόρθωμά του τοῦτο.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΣΑΝΤΑ

Ὅταν τὸ μέτωπον τῆς Μακεδονίας ἔσπασε καὶ ἡ Μπότα τῶν Ναζὶ κατέβαινε καὶ μᾶς πλάκωνε τὸ στῆθος, ἡ πρώτη μου σκέψη ἦταν νὰ φύγω μὲ τὰ ὑποχωροῦντα στρατεύματα γιὰ τὴν Αἴγυπτο, γιὰ νὰ συνεχίσω ἐκεῖ τὸν πόλεμο. Λογάριασα ὅμως χωρὶς τὰ στούκας, τὰ ὁποῖα δὲν ἄφησαν οὔτε καρυδότσουφλο στὸν Σαρωνικὸ Κόλπο. Κι' ἔτσι ἀνάμεσα στὶς φλόγες καὶ στὶς βόμβες τῶν στούκας, εἶδα νὰ βυθίζωνται οἱ ἐλπίδες μου γιὰ τὴν Αἴγυπτο, κι' ἔμεινα.

Μπῆκαν στὴν Ἀθήνα μας μιὰ Κυριακὴ κι' ἔστησαν ἀμέσως τὴν πολεμική τους σημαία σ' ἕναν ψηλὸ κοντὸ πάνω στὰ ἀθάνατα μάρμαρα τῆς Ἀκρόπολης.

Ἄπειρα μάτια ἑλληνικὰ ἐδάκρυσαν τὸ πρωϊνὸ ἐκεῖνο, βλέποντας τὸ σύμβολο τῶν Οὔννων νὰ λερώνῃ τὸ μοναδικὸ μνημεῖο τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς λευτεριᾶς, τὸν Παρθενῶνα.

Ἔτσι ἐδάκρυσαν καὶ τὰ δικά μου. Μά... ὕστερα τὰ βλέφαρά μου σφίχτηκαν κι' ἀστραφταν ἀπὸ μιὰ φλόγα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ λυώσῃ κι' ἀτσάλι ἀκόμη κι' ἦταν αὐτή, ἡ φλόγα τῆς συγκρατημένης λύσσας ἐναντίον τους. Ἦταν ἡ φλόγα ποὺ μοῦ ἔλεγε ὅτι κάτι πρέπει νὰ τοὺς κάνω.

Τὴν ἴδια φλόγα εἶδα τότε στὰ μάτια πολλῶν φίλων μου, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τὴν διέκρινα καὶ τὴν γνώρισα στὰ μάτια τοῦ Μανώλη Γλέζου. Κυτταχτήκαμε στὰ μάτια καὶ χωρὶς κουβέντες συνεννοηθήκαμε. Ἀρχίσαμε νὰ σκεφτώμαστε τί θὰ κάνωμε.

Κι' ἔξαφνα, ἕνα δειλινὸ ποὺ ἤμαστε στὸ Ζάππειο κι' ὁ ἥλιος ἔγερνε, λούζοντας τὸν ὁρίζοντα μὲ ἐκεῖνα τὰ ἁπαλὰ καὶ παράξενα χρώματα, ποὺ μόνον ὁ Ἀττικὸς οὐρανὸς ἔχει, τὰ μάτια μας γύρισαν στὸν βράχο τῆς Ἀκρόπολης. Μέσα στὸ ὑπέροχο φόντο τῆς δύσης σταθήκαμε καὶ κυττούσαμε. Καὶ τότε... τὸ βλέμμα μας ἔπεσε πάνω στὴν σημαία τους ποὺ ὑπερήφανα κυμάτιζε ψηλά—ψηλὰ καὶ ἡ βαρειὰ σκιά της πλάκωνε καταπληκτικὰ ὅλη τὴν Ἀθήνα, ὅλη τὴν Ἀττικὴ γῆ.

Νὰ τί πρέπει νὰ τοὺς κάνωμε! Ἦρθε ἡ σκέψη σὰν σπίθα. Νὰ τοὺς τὴν πάρωμε. Νὰ τὴν γκρεμίσωμε καὶ νὰ τὴν ξεσχίσωμε καὶ νὰ πλύνωμε ἔτσι τὴν βρωμιὰ ἀπὸ τὸν ἱερὸ βράχο. Τὴν εἶχαν στήσει αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν πολεμική τους σημαία οἱ Ναζί, θριαμβευτικὰ ὡς τότε, στὴν Βαρσοβία, στὴν Βιέννη στὴν Ἀμβέρσα, στὴν Νορβηγία, στὸ Παρίσι καὶ Βελιγράδι καὶ ἀπειλοῦσαν νὰ τὴν στήσουν σὲ ὅλον τὸν κόσμο τότε. Μὰ ἐδῶ εἶναι Ἑλλάδα. Εἶναι ἡ μικρὴ χώρα ποὺ ἀπ' αὐτὴν ξεπετάχτηκε ἡ φλόγα τοῦ πολιτισμοῦ. Εἶναι ἡ χώρα ποὺ δίνει τὸ παράδειγμα πάντα στὶς κρίσιμες στιγμὲς τῆς ἱστορίας.

Ἦταν πολὺ ἁπλὸ μὰ καὶ πολὺ μεγάλο. Μιὰ σημαία σήκωσε στὶς 25 Μαρτίου 1821 ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, μιὰ σημαία θὰ κατεβάσαμε καὶ μεῖς στὶς 31 Μαΐου 1941. Συμβολικὸ τὸ πρῶτο, συμβολικὸ καὶ τὸ δεύτερο. Μιὰ φοῦχτα ἄνθρωποι τότε ἀπειλοῦσαν τὴν πανίσχυρη αὐτοκρατορία. Δυὸ παιδιὰ ἐμεῖς, θὰ προσβάλλαμε τὸ φοβερὸ τότε Γ' Ράϊχ.

Καὶ βάλαμε σ' ἐνέργειαν ἀμέσως τὸ σχέδιο.

Πήραμε ἀπ' τὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τὴν μεγάλη ἐγκυκλοπαίδεια καὶ διαβάσαμε στὴν λέξη Ἀκρόπολη. Ἐκεῖ εἴδαμε ὅλες τὶς σπηλιὲς ἢ τρύπες ποὺ ἔχει ὁ βράχος τῆς Ἀκρόπολης ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ καταλάβαμε ὅτι μόνον ἕνα σπήλαιο ποὺ εἶναι στὸ ἐσωτερικὸν τοῦ βράχου τῆς Ἀκρόπολης καὶ λέγεται «Πανδρώσειον ἄντρον» καὶ στὸ ὁποῖον κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐκατοικοῦσεν ὁ ἱερὸς ὄφις τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ πήγαιναν οἱ ἱέρειες τοῦ ναοῦ τοῦ Παρθενῶνα καὶ ἔτρωγε μελόπητες, ὅτι μόνον ἀπ' αὐτὴν τὴν τρύπα — ποὺ ἔβγαινε σὲ ἕνα βάθρο δίπλα στὸ Ἐρεχθεῖο — θὰ μποροῦσαμε νὰ ἀνεβοῦμε στὴν Ἀκρόπολη, χωρὶς νὰ μᾶς δοῦν οἱ Γερμανοὶ φρουροί.

Τὴν ἄλλη μέρα κι' ὅλας πήγαμε καὶ ἀνεβήκαμε στὴν Ἀκρόπολη καὶ εἴδαμε ποῦ ἀκριβῶς εἶναι αὐτὴ ἡ σπηλιά, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ ἀνεβαίναμε τὴν νύκτα. Πέρασε κι' αὐτὴ ἡ μέρα καὶ ἦλθε ἡ ἑπομένη, ἡ 30ὴ Μαΐου 1941. Εἴχαμε ἀκούσει τὸ βράδυ ἀπ' τὸ ραδιόφωνο τὸ Λονδῖνο ποὺ μᾶς εἶπε ὅτι ἡ Κρήτη ἐγκατελείφθη πιά. Πρωΐ—πρωΐ οἱ Οὔννοι μὲ τὶς ἐφημερίδες τους καὶ μὲ προκηρύξεις, μᾶς ἀνήγγειλαν γεμᾶτοι κομπασμὸ καὶ ὑπερηφάνεια ὅτι κατέλαβαν καὶ τὴν τελευταία γωνιὰ τῆς Ἑλλάδας, τὴν ἡρωϊκὴ Κρήτη.

Δὲν ξέρω τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἔνοιωθα μὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἦταν ἕνα παράπονο μαζὶ μὲ δυνατὸ πυρετό. Περίμενα μὲ ἀγωνία νὰ βραδυάσῃ. Ἐπὶ τέλους βράδυασε. Συναντηθήκαμε μὲ τὸν Μανώλη καὶ ξεκινήσαμε. Ὅπλα δὲν εἴχαμε τότε, εἶχα πάρει μαζί μου μόνον ἕνα φαναράκι ἠλεκτρικὸ κι' ἕνα μαχαιράκι.

Φθάσαμε, κάναμε μιὰ βόλτα στὰ προπύλαια μέχρι νὰ φθάσῃ ἡ ὥρα 9 1)2 μ.μ. Τότε εἴδαμε τοὺς Γερμαναράδες νὰ εἶναι μαζεμένοι μέσα στὸ δωμάτιο τῆς εἰσόδου καὶ νὰ πίνουν κρασὶ καὶ μπῦρες ἔχοντας καὶ μερικὲς κακὲς Ἑλληνίδες, ἀπ' αὐτὲς ποὺ πουλᾶν τὸν ἔρωτά τους. Ἀκούγαμε ἀπὸ μακρυὰ τὰ κτηνώδη γέλια τ